

# VESZPRÉMVÁRMEGYE

POLITIKAI UJSÁG

## Előfizetési ár:

Éves ár — — 16 koron. | Negyed éves — — 4 koron.  
 Fél éves — — 8 | Egyes szám — — 32 fillér.  
 Kiszágit jogzárk, egész évi előfizetésnél kedvezményesen  
 14 koronáért kapják a lapot. — Nyilvántartott papírral.

Feloldó szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

## MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2  
 Hirdetéseket felvevő a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-  
 kedése. — Kéziratokat nem adunk vissza.  
 Előjegyzések és béli megrendelések díja 10 koron. Felhívások, számta-  
 nyok, társasági hívtárcák sorozatát 30 fillér. — Telefon 76.

## A magyar nyugoti vasút félszázados jubileuma előtt.

Ki gondolna ma arra, hogy ötven esztendeje lesz annak, hogy a Magyar Általános Hitelbank és Weikersheim M. H. és társa bécsi cég mérnökei iraszirozni kezdték a magyar-nyugoti vasút vonalait? Ennyi idő telt el már azóta, hogy a városi polgárok pártja két pártra szakadva küzdött azért, hogy melyik városrészen legyen a vasúti állomás? Mert nálunk nem lehetett panasz az érdeklődés hiánya miatt, mint Pápán, amint azt Lóvy László dr. a Pápai Hírlap szeptember 14 iki számában megjelent cikkében panaszolja. Veszprém város közönsége megértette a vasútépítés óriási jelentőségét, s épen ebből állott elő azután az a nagy küzdelem, amely a városi képviselők között azért folyt le, hogy vajjon a tábortáras, vagy pedig a temetőhegyi városrész kapja-e meg a vasút állomását.

Meg kell emelnünk a kalapunkat a város képviselőtestületének bölcs megfontoltsága és mély előrelátása előtt, amellyel beigazolta az utódok előtt azt, hogy a város ügyeit mindig arra méltó tekintettel intézte. Mert az idők azelőtt igazi megértése kellett ahhoz, hogy azelőtt ötven esztendővel le tudtak mondani egyhangulag arról, hogy a vasúti állomás a város közvetlen közelében legyen, azért, mert ennek ellenében a város határában egy főállomást kaptunk.

Mert ne gondolja azt senki, hogy csupán ötletszerűen építették a veszprémi vasúti állomást a városból három és fél kilométernyi távolságra. Mindenki azt szerette volna akkor is, ha a vasúti állomást a város közvetlen közelében építik föl. E sorok írója sok panaszt hallott az akkori

érdemes előjáróság ellen, amelyek mind arról szóltak, hogy ilyen, vagy amolyan érdek kielégítése árán építették a vasutat úgy, ahogy építették, míg azután végére nem járt a dolognak. Megtalálta régi irattárakban az idevonatkozó eredeti följegyzéseket, amelyekből kétségtelenül megállapítható az a valódi ok, amiért a magyar nyugoti vasút építéskor a veszprémi állomás a mai helyére került. Beszéljenek majd maguk az iratok.

Az 1869. évi július 10-én vasúti nagy-gyűlést tartottak a vármegyeház nagytermében Havranek János városbíró elnöke alatt a város „bizottmányi tagjai”, amely gyűlésnek tárgya annak a panasznak orvoslása volt, hogy a vasúti mérnökök Jutas-pusztán végeznek olyan méréseket, amelyekből arra lehet következtetni, hogy oda akarják építeni az állomást. A nagy-gyűlés ez ellen a leghatározottabban állást foglalt és 15 tagú küldöttséget választott, amelynek hivatására tette, hogy minden erejével hasson oda, hogy a vasúti állomás a város közelébe és pedig vagy a tábortárasra, vagy pedig a békálóhoz (Szentistván-ut végén) építtessék. A küldöttség tagja volt többek közt Eötvös Károly is.

A küldött bizottság eljárásának eredményéről az 1869. évi szeptember 12-én megtartott városi közgyűlésnek tett jelentést Késmárky József megyei alispán és országgy. képviselő, aki a nagygyűlésen fölvetődött tervekről a küldöttség nevében a következőképen nyilatkozott:

„Miatán a bizottság azon tapasztalatra jött, hogy a tervek egyike sem lehet a városra nézve célszerű és előnyös, mert a tábortáras helyiség — magas fekvése miatt — a vasútnak Hajmáskérrel a tábortárasig folytonos emelkedését igényelné, ez okból Hajmáskéren a könnyű fogatot az ugynevezett nehéz vagy hegyi

fogattal kellene kicserélni, miből önként következne, hogy a vontató gépraktár Hajmáskéren állíttatnék fel, s ez okból Hajmáskér multhatatlanul nagy állomást nyerne és csupa képtelenség, hogy az alig egyfertály óránira eső Veszprémnél is egy költséges nagy állomás állíttassék fel s ez esetben Veszprém csak harmadosztályú állomást nyerhetne.”

... Ami a békátói vidéket illeti, a tábortárasról fentebb elmondott okoknál fogva oda is csak harmadosztályú állomást lehetne tenni.”

Ez a józan belátás vezette a bizottságot arra az álláspontra, hogy a vasúti állomást jobb helyre, mint ahova helyezték, nem építhették. Az indokolás annyira tiszta és világos volt, hogy a város képviselőtestülete egyhangulag tette magáévá a bizottság álláspontját a következő határozattal:

## „Végeztetett.

A gyűlésen jelenvolt különvetteli és eltérő óhajú mindkét városrészbeli polgárság belátván a vasúti állomás elhelyezése iránti téves felfogását, s beismervén, miként a vasúti állomás helyisége kimerésénél a technikai tudomány számításából kihagyta, a küldöttség alapos, s elég szakavatoltsággal összeállított véleményét az összes nagy-gyűlés egyetértőleg és egyhangulag elfogadta s egyuttal a választmányt teljhatalommal megbizta minden tehetségével oda működni, hogy Veszprém város bármi terén, vagy birtokán, de a városhoz lehető legközelebbi helyen első osztályú vasúti állomást nyerjen.”

A két ellentétes párt egyszerre megszűnt el-lenség lenni, mert végeredményében mindegyik a város érdekét tartotta szem előtt, s ez az érdek pedig csakis a bizottság álláspontjának elfogadásával volt kielégíthető. Hogy ennek a józan belátásnak a jövőre való kihatását kellőképen mérle-gelni tudjuk, ismernünk kell azokat a nehézsége-

## Aranyfüst . . .

Látod — itt járok én naponként — Kedvesem!

Egő napsugárban Te is itt jársz velem . . .

S el-el gyönyörködünk a rejtett kincseken . . .

Hol zöld selyem pázsit virággal van tele,

Szinpompáját ontja a föld dús kebele,

S madárdalltól terhes a fák, lombos feje.

Nézd az ezüst patak, jöttödnek mint örül!

Szivárványszín lepkék, mint táncolnak körül

Bohókás örömmel: bájos üdvözléttel.

Nézd — gyönyörbe fulva a szeder indája

A habokra hajlik, szerelmesét várja . . .

Bele-bele csókol a zöldes hárdba . . .

Nézd a parti füzek, is mind ölelkeznek,

Köcsög vadborostyán hull állábe egynek . . .

A föld illatától lásd megrészegednek! . . .

A vizidél tővén tracsosol egy vig sereg;

Meglépázott fészken szarkafók sereg.

Néha egy locscsandó . . . a vízből gyöngy pereg.

Nézd — mily csodás fényvel ragyognak az eget!

Ünnepel a föld, hogy Veled beszélhetek!

Oh, nézd, mily tündéri szép álmod kergetek! . . .

A nap, — vén varázsló — még voltit képeid,

Am kezdi beködni a sugárkéveket . . .

S mint aranyfüst — illan tova az emléked! . . .

Nagyné Vargha Teréz

## Én láttalak már.

Én láttalak már . . .

Mikor a béli fényözönben

Egy pillanatra szívemen remegtél

Es röpke bánat árnya tünt fel

Bús, csillagfényű, kék szemednél.

Én láttalak már . . .

Mikor egy illatos levélben

Mosolygó szók finom csokrába rejtél

A lelked szötte feltett álmok

Szerelmes tüzzel himzett selymél.

Én láttalak már . . .

Mikor a halk folyócska hidján

Udvarlól szóktól bántva, ostromolva

Egy szál virágot bizálál titkon

A messze tűnő vízfodorra.

Én láttalak már . . .

Mikor az esti félhomályban

Egy kis fiut anyásan átkaroltál

S az arcod tiszta boldogsága

Szent fényben égett, mint az ollár

Én láttalak már . . .

Mikor a rendes, agg szobában

Az imakönyvre rásimult az ajkad

S a lámpafény arany palástja

Királyi ékül diszlett rajtad.

O láttalak már . . .!

S azóta látlak nappal, éjjel!

Halk versek szárnya kis kezre rebben

Es énekelve ünnepelek,

Mert sorsom titka ég szemedben . . .

Finta Sándor.

ket, amelyeket később, több mint két évtizeddel ezután, a győr-veszprém-dombóvári vasútnak Veszprém irányában való vezetésével szemben támasztottak. Mindenképen szárnyvonalat akartak nekünk juttatni és a vasutat, annak természetes irányában, Eplénytől Hajmáskérre akarták vezetni. Egyedüli kapaszkodónk és mentségünk az volt, hogy a már régen üzemben lévő nyugoti, akkor már államvasuti főállomás és nagy fűtőház Veszprémben volt. Ha ez nem lett volna, a legnagyobb anyagi áldozatok mellett sem tudtuk volna kivívni, hogy csatlakozó állomás a jutasi legyen.

Derék elődeink tehát tudták, hogy mit cselekesznek. Ők egy nagy fővonalnak egyik főállomását akarták megtartani számunkra bármilyen áron is. Sajnos, nem rajtuk múlt, hogy terveik nem váltak be egészen. A törvény (1869. V. t.-c.) a magyar nyugoti vasutról akként rendelkezett, hogy ez áll a székesfehérvár-veszprém-kiscell-gráci fővonalból és a kiscell-pápai szárnyvonalból. Az alépitmény is ennek megfelelő volt. Baross, a vasminiszter, úgy akart kifogni a déli vasúton, hogy a gráci fővonalat Győrön és Pápan keresztül vezette s így lett a fővonalból szárnyvonal, és a szárnyvonalból fővonal. A pápaiak tehát nem panaszkodhatnak, mert fővonalat kaptak anélkül, hogy arra gondoltak volna, mi pedig elesünk a törvényben megírt fővonalról.

De azért nem panaszkodunk. Amit nem hozott meg a múlt, helyrehozhatja a jövő. A törvény betűjében hiába bízunk, de biznunk kell a szükségyszerűség törvényében, amely előbb utóbb meghozza majd nekünk a gráci fővonalat is, amelynek a legrövidebb uton, Veszprémre kell keresztül haladnia. Ennek az új fővonalnak alapvető munkái már folynak is egyaránt.

Nem hagyhatjuk azonban ott a gráci vonalat addig, amíg meg nem emlékezünk újból azokról az időkről, amikor az építést megkezdték, és azokról az emberekről, akik ezt a vasutat létesítették: Weikersheim bécsi bankár a legnagyobb érdem, aki Magyarországon ezen a vasútvonalon kívül még számos vasutat épített, bár a vállalkozás alapja nyilván üzleti számítás volt, mégsem lehet megvonni tőle az elismerést. A magyar tőke akkor még nagyon szegény volt, a vállalkozási kedv pedig majdnem teljesen hiányzott és így nagyon is reá voltunk utalva arra, hogy Weikersheim és társai nekünk vasutakat építsenek. Megépítették a vasutat elég gyorsan és becsületesen. Azokon a sineken, amelyeket lerakattak, évtizedeken át forogtak a kitűnő mozdonyok kerekei, s az elsőrangúkat épített, de másodrangúvá degradált vasútvonalunkon immár ötven esztendőn át az utasok százezreit, sőt millióit szállították. Megérdemlik tehát, akik egy ilyen évszázados jelentőségű munkát hoztak létre, hogy róluk és alkocsukról az őszinte elismerés hangján nyilatkozzunk.

De különös elismerés illeti meg a mi bölcs magisztrátusunkat, amely elég felvilágosult volt ahhoz, hogy belátta annak rendkívüli fontosságát, ha egy város nagyobb vasúti állomással a világforgalomba bekapcsolódik.

A vasút megnyitásának ötven éves fordulója már közel van. Nem hisszük, hogy találnak módot és alkalmat az arra illetékesek, hogy az ötven éves jubileumot valamiképpen megünnepeljék. Nem hisszük, mert ez másutt sincs szokásban. Hiszen az 1867. évi kiegyezés ötvenedik évfordulóját is megértük anélkül, hogy a megünneplésre akárki csak gondolt volna is, — a mi vasutunk megnyitása pedig ennél igazán kisebb jelentőségű dolog volt. De mi mégis kötelességünknek tartjuk, hogy a régi időknek, régi embereknek és régi érdemeknek legalább a lapok hasábjain állítsunk emlékoszlopot.

(h. r.)

Küldjük adományainkat a vak katonák részére

**Veszprémvármegye kikerekítése — balatonparti járás.** Lapunk a közigazgatási reformmal kapcsolatban kifejezte azon álláspontját, hogy a vármegyét ki kell kerekíteni és pedig akként, hogy a balatonfüredi járást Veszprémvármegyéhez kell csatolni. A hír élénk visszhangra talált az érdekeltség körében. A vármegyék új területi beosztásának tervével kapcsolatban a balatonfüredi járás az 8 egy nagy- és 21 kisközségével lenne Veszprémvármegyéhez kapcsolva. Zala vármegye természetesen nem szívesen tűrné legszébb gyöngyének elvesztését, míg a balatonfüredi járás, — melyet háromnegyed részben ugys Veszprémvármegye határa övez körül — egy régi, titkos vágya teljesülését látja ebben. A balatonfüredi járás geográfiai helyzeté, Veszprém város közvetlen közelsége, vasut- és utahálózatának kedvező volta ugys Veszprémre teszi természetes gócpontjának. Mindehhez nagyban hozzájárul, hogy a járás közigazgatása sokkal könnyebben intézhető innét, mint a több napi járásra fekvő Zalaegerszegről. Világos példa erre a királyi bíróságok ügyi intézése, melynél tisztán célszerűségi szempontból, már a királyi bíróságok felállítására óta a balatonfüredi járás Veszprémhez csatoltatott. Az egész balatonfüredi járásnak Veszprém a piaca. A Balatonfüred környéki nyaralók és szállóterületek tekintélyes száma veszprémi lakosoké. Egyben alkalom adódna arra, hogy a még hiányzó kir. adóhivatal is megkaphatna a balatonfüredi járás, mely a veszprémi járáshoz tartozó Balatonalmádi és Vörösbény és az enyingi járáshoz tartozó Balatonkenese községek hozzácsatolásával nagyon célszerűen volna kikerekíthető egy tulnyomó részben balatoni érdekeket szolgáló *balatonparti közigazgatási járássá*.

Veszprémvármegye örömmel fogadná a balatonfüredi járás idecsatolását, hisz közös érdekek, közös céljuk által praedestinálva vannak az egyesülésre. Értesülésünk szerint a balatonfüredi járás vezető egyénei az átsatolás érdekében nagyarányú mozgalmat szándékoznak indítani.

## H I R E K.

— **A megyéspüspök a Balatonmentén.** Dr. Rott Nándor megyéspüspök a múlt pénteken az épülőfélben levő balatonudvari iskolát tekintette meg, délben a tihanyi apátság vendége volt ebédre, délután pedig Balatonfüreden tárgyalt az érdekeltekkel a létesítendő plebánia ügyében.

— **Lipótrend egy honvéd ezredesnek.** Ő császári és apostoli királyi Felsőge legkegyelmesebben adományozni méltóztatott a Lipótrend hadiékítményes lovagkeresztjét és a kardokat: nagyvárdi Istvánffy Miklós 31. honv. gyalogezredbeli ezredesnek, egy honvéd gyalogezred parancsnokának.

— **Orgona hangverseny a székesegyházban.** A 7. (41.) pótüteg hadtörténelmi csoportjától vett értesülésünk alapján közöljük, hogy fenti pótüteg az ezred özvegy és árva alapja javára október hó 16-án d. u. a helybeli székesegyházban fővárosi művészek közreműködésével orgona hangversenyt rendez. Jegyek előjegyezhetők Fodor Ferenc könyvkereskedésében. A valóban ritkaságszámba menő előadásra külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Esküvő.** Csütörtökön, e hó 26-án vette oltárhoz Káráz József t. r. főhadnagy, a bazykavármegyei gázd. e. veszt. a székesegyházi főtemplomban Suly Juskát, Suly László szőlőnagybirtokos, t. r. biz. tag és nének szül. Bauer Emiliának leányát. Tanúk voltak Groff József áll. polg. isk. igazgató és Suly Anna szolgálaton kívüli viszonybeli honvéd. Adós, vincellériskolai igazgató. Az esketési szertartást Rédey

Gyula dr. címzetes püspök, káptalani nagyprépost végezte, aki hatásos szép beszédet intézett az ifjú párhoz.

— **A népruházati bizottság ülése.** A népruházati bizottság szerdán délelőtt Horváth Lajos dr. vármegyei főjegyző elnöklésével ülést tartott. Az ülés tárgya a kiutalt népruházati cikkeknek háborus segélyben részesülő köztiisztviselők közötti leendő felosztása volt.

— **Lipótrend egy elesett századosnak.** Ő felsége a király legkegyelmesebben adományozta a Lipótrend hadiékítményes lovagkeresztjét, az el-lenség előtt elesett Mészáros Miklós 31. honvéd gyalogezredbeli századosnak.

— **Papi jubileum.** Kéri Elek attalai plebános, szentszéki tanácsos a héten ünnepelte pappá szenteltetésének 25 éves jubileumát.

— **Halálozás.** Özv. Mérsits Jánosné szül. Henczy Paulina f. hó 23-án elhunyt Veszprém-ben. Folyó hó 25-én temették el nagy részvét mellett. Az elhunytban Incze Kálmán gyógyszerész neje edesanyját gyászolja.

— **Virághullás.** Winter Sándor veszprémi kereskedő és neje Sommer Margit 20 hónapos kis fia Bandika e hó 25-én hirtelen meghalt. A tiszteletben álló szülők iránt őszinte részvét nyilatkozott meg.

— **Kitüntetett népfőlkelő tiszték.** Ő felsége a király legkegyelmesebben adományozta a vaskoronarend 3. osztályát a hadiékítménnyel Adamek Teofil népfőlkelő hadnagynak, a katonai érdemkereszt hadiészítményes 3. osztályát és a kardokat Vancsó Lajos népfőlkelő hadnagynak a 31. népf. parancsnokság nyilvántartásában.

— **20-as honvédek ünnepe Deveszerben.** A nagykiszaisi 20-as honvédek alapja javára mult vasárnap fényesen sikerült ünnepséget rendeztek táncmulatsággal egybekötve. Az ünnepségen részt vett a 20-asok tisztikara és a veszprémi 31-es honvédek tiszti küldöttsége is. Az egész ünnepség ugys anyagilag mint erkölcsileg fényes eredménnyel végződött.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Major János székesfehérvári kir. törvényszéki díjnokot az enyingi kir. járásbírószághoz irnokká kinevezte.

— **Felsődunántúli átmenetgazd. rt. A katonai beszerzési tárgyak megszerzése céljából Győrött 1918. szept. 26-án részvénytársaság alakult esztergomi, győri, pápai, komáromi és veszprém megyei 10 pénzintézetből, egy millió korona alapítókéval. Az alakuló közgyűlés az alapszabályokat elfogadta, a 10 tagu igazgatóságot minden egyes pénzintézetből 1-1 taggal kinevezte s az igazgatóság elnökeül dr. Övári Ferenc orszgy. képviselőt, a veszprémi takarékpénztár elnökigazgatóját megválasztotta.**

— **Jótekonycélu matiné.** Vasárnap délelőtt diszes közönség töltötte meg a veszprémi színházat Fodor Oszkár színtárolatának legkitűnőbb erői művészi nivót elért műkedvelőkkel karöltve matiné rendeztek a veszprémi 31. honvéd gyalogezred özvegy- és árvaalapja javára, amely ugys erkölcsileg mint anyagilag kitűnően sikerült. Az előadást Andor karmester vezetése alatt álló kiváló zenekar nyitotta meg, majd a műsor második száma: „Treszkát kitanítják“ című tréfás jelenet következett, amelyben Kovács Lulu, L. Medgyaszay Amál és Szebenyi Gusztáv honvéd százados arattak jelentékeny sikert. Majd Németh Irénke énekelt az ő nagy terjedelmű ismert gyönyörű hangján Lavotta szerelméből. Énekét a közönség meg-meg-ujóló, jól megérdemelt tapssal jutalmazta. Ezután Marcinka Vica és Kintis István százados táncjelenete következett, amelyben mindkettő kitett magáért. Az ennek nyomán kelt és szünni nem akaró tapsnak a következő szám vetett véget. Szalma Sándor, majd pedig Falussy István szóló ének-számai Andor karmester kitűnő zongorakíséretével nagy hatást értek el. Marcinka Vica kedvesen énekelt, Bánó Frici, Gulyás Menyhért és Ligeti Lajos pedig a tükör előtt című tréfás jelenetet adták elő kitűnő humorral és nagy hatást kelte. Vida Ius és Pataki Ferenc sikerült gramfonon

duettje is sok kacajt váltott ki s a hatás csak fokozódott a következő és egyúttal utolsó számmánál, amikor Ligeti és Doktor János nagy művészettel adták elő „A szövetségesek” című tréfát, amelynél kitünőbb alakítást elképzelni sem lehet, s amelyben úgy Ligeti, mint Doktor János kiváló tehetségükről szólaltattak újabb tanubizonyosságot. A közönség halás lehet az elsőrang előadásért és a kitünőség rendezésért s emellett a tiszta jövődelem az özegek és árvák alapját is jelentékeny összeggel gyarapította.

— **Kitüntetés.** Az erre felhatalmazott parancsnok adományozta az I. oszt. ezüst vitézségi érmét Zrubecz Pál tizedesnek, Rieger János tisztihelyettesnek és Sándorfean Valér népfőlkölnöknek a 31. honvéd gyalogezredben.

— **Jegyzőválasztás Szentgálon.** Szentgál község képviselőtestülete I. hó 22-én tartotta meg jegyzőválasztó közgyűlését Kerényi Andor dr főszolgabíró elnöke alatt. Az elnök főszolgabíró hosszabb beszédben változó választásnak a közönségre kiható nagy fontosságát, s felhívta a község képviselőtestületét, hogy a pályázók közül az arra legérdemesebbet válassza meg a község jegyzőéül. A község képviselőtestülete 11 pályázó közül egyhangú lelkesedéssel Bakó Kálmán helyettes jegyzőt választotta meg községi jegyzővé. A választás megejtése után bankett volt, amelyen az első főköszöntőt az újonnan megválasztott jegyzőre Kerényi Andor dr főszolgabíró mondotta. A járas főszolgabíráját ezen alkalommal meleg ünneplésben részesítették.

— **A veszprémi gőzmalom rtság ipartelepéhez vezetendő iparvágány engedélyezési tárgyalása** szeptember 26-án volt. Az engedélyezés ellen észrevételt senki se tett, euférogva a máv. kiküldött főfelügyelője az iparvágány létesítését engedélyezte.

— **Ujabb csereakció.** A gabona- és zsircere akció után a kormány most nagyarányú akciókat kezd a ruhanyersanyagok megszerzése érdekében is. A vidéki birtokosoknak és kisgazdáknak fontos élelmiszereket, cukrot, dohányt, petróleumot stb. fognak följárni cserébe lenért és kenderért. Ez az akció már meg is indult s a nagyobb vidéki gépcentrumokban ekszpozitúrákat állítanak föl, a melyek a gazdákkal a cserét majd lebonyolítják.

— **A tanítók rekvirálhatnak.** A vallás és közoktatásügyi minister megengedte, hogy a tanítók a rekvirálás és természetét körüli teendőikkel november hó végéig foglalkozhatnak.

— **Kiutalt petroleum.** Szeptember hóra összesen 192 métermázsza petroleumot utaltak ki a vármegye részére, amely rövidesen leszállításra kerül.

— **A rendőrlégénység földjei.** Veszprém város rendőrlégénysége családankint 800 négyszögöl földet kért a városi földekből haszonbérbe saját művelésre. A v. tanács a kérelemhez hozzájárult és javasolja a közgyűlésnek, hogy már az ősszel adja ki a földeket ugyanolyan feltételek mellett, mint a tisztviselőknak, vagyis egyszerű szántva és a terményt hazaszállítva.

— **Dohánygyegek behozatala.** Veszprém város tanácsa legutóbbi ülésén elhatározta elvileg, hogy be fogja hozni a hohánygyeget. Egyelőre tárgyalásokat folytatnak a pénzügyi hatósággal rövid idő múlva azonban elébe fognak lépni a dohánygyegek Veszprémbe is.

— **Csaló cselédnány.** Pálfi Lujza helynélküli cselédnány Baiaonarcson ez év június 10-én Mohos Dánieltől 400 koronát csalt ki azzal, hogy arra apjának van szüksége tehénevel céljára, holott azt saját céljaira használta fel. A bíróság a cseléd leányt az enyhítő körülmények figyelembe vételével 1 hónapi és 15 napi fogháza és 20 korona pénzbüntetésre ítélte, amelyet az előzetes letartóztatás által kitöltöttek vett.

— **A jövőbeni gabonaellátás** érdekében Horváth Béla dr polgármesterhelyettes előterjesztést tett a közlelemzési miniszterhez, hogy a városban termelt gabonának közleletési célra kiadását engedélyezze. Ha az engedély megadatik, a város az ellátatlanoknak dec. végéig terjedő időrc kiadja a lisztet és a liszt után járó korpát is.

— **Sertéshizlalási takarmányt** ezidőszent csak a jelentkezés sorrendjében adnak ki és egy-egy háztartásnak egyelőre csupán 3 mm. Mivel Veszprém város területén termő készletekből a város valamennyi háztartásának a sertéshizlalásra kiadható egész mennyiség ki nem kerül s takarmányhiány miatt állandó a panasz. Horváth Béla dr polgármesterhelyettes előterjesztést tett a kormánybizottsághoz, hogy sürgősen bocssáának előlegként néhány vaggon árpat a hízaló családok közt szétosztás végett rendelkezésre. Mert különben félt, hogy a hízalásra szánt állatállományi takarmány hiány miatt a gazdák leölni lesznek kénytelenek.

— **Örült az utcán.** A múlt vasárnap reggel egy szerencsétlen örült futkosott nagy lármát csapva, meztelenül a veszprémi fútcán. A rendőrség elfogta a szerencsétlent és a kórházba szállította, kilelet azonban nem sikerült megállapítani.

— **A zsircere akció** szeptember 30-án befejeződik. Fölvitjuk a közönséget, hogy a csereakció előnyeit vegye igénybe, mert az akcióidőnek megkosszabbítása alig remélhető.

— **Vadgesztenyéről korpá.** A hivatalos lap közli a földmivelségi miniszter rendeletét, amely az 1918. évi vadgesztenye termést, a babszár és babszárment zár alá veszi. Saját szükségletére a tulajdonos csak annyit tarthat vissza, amennyi saját állatállománya takarmányozására az illetékes bizottság véleménye szerint illeltes. A vadgesztenye legmagasabb árát a rendelet szerint métermázsánként 40 K-ban, a babszár és babszalma r. ximális árát métermázsánként 12 K-ban állapítja meg. Uj és érdekes intézkedése a rendeletnek, hogy a beszolgáltatót légszáraz vadgesztenye minden métermázsája után 10 százalékos korpában vagy egyéb abraktakarmányban utalhat ki a vármegyei takarmányozó bizottság utján a Korpaközpont.

— **Halálos szerencsétlenség a vasuti állomáson.** A múlt szombaton egy kis 11 éves menhelyi fiu, névszerint FrieB József pajkosságának áldozata lett. A vasuti állomáson felugrott a mozgó vonatra azonban egyensúlyát elvesztve leesett s a kerekek alá került, amelyek teljesen szétléték a szerencsétlen kis fiut. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy saját pajkosságának áldozata lett.

— **A városi tisztviselők ellátása.** Veszprém város tanácsa legutóbbi ülésén elhatározta, hogy okt. elseje utáa — ha gabona rendelkezésre fog adni — az egész évre járó gabonát egy félbelben ki fogja adni a városi tisztviselők családjainak.

— **Az adóvallomások benyújtása** tárgyalban a pénzügyminiszter 118.210. szám alatt szeptember 3-iki kelettel körendetettel intézett valamennyi pénzügyigazgatósághoz és a székesfővárosi adófelügyelőhöz, amely szerint azokkal a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokkal szemben, amelyek az 1918. évi kereseti adóra és bányaadóra, valamint az 1917. évi hadinyereségadóra vonatkozó vallomásaitak 1918. évi szeptember hó 30-ig a pénzügyigazgatóságnál (adófelügyelőnél) esetleg a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) benyújtják, az 1912. évi LIII. t.-c. 39. §-ában említett 25 százalékos, illetőleg az 1916. évi XXIX. t.-c. 25. §-ában említett 10—25 százalékos pótlék alkalmazását mellőzze. A folyó évi szeptember hó 30-ig beadottvallomástéhat kelldőben adottnak tekintendő. Azok a beadványok, amelyekkel egyes nyilvános számadásra kötelezett vállalatok a vallomásaiuknak legfeljebb folyó-évi

szeptember végéig való beadhatására halasztást kértek vagy kérnek, a jelen rendelettel elintéztetteknek tekintendők.

— **Kiutalt bőrányagok.** A bőr és textilipari ministeri meghatalmazott értesítette a várm. alispánját, hogy a Rozenberg Zsigmondnál lefoglalt árúkból a bőléseknak használható árúk beszállítandók, míg a felsőrészek, talp- és bőrhulladékok a város lakosai részére kiadhatók s ezekből elsősorban köz- és magántisztviselők, ipari és kereskedelmi alkalmazottak részesítendők.

— **Betörés az almádi fürdőigazgatóságánál.** A múlt hétfő reggelre kirabolták a balatonalmádi fürdőigazgatóság helyiségeit s onnan nagy értékű ruhaneműeket és egyéb holmikat elvittek. A csendőrség erélyes nyomozást indított a betörők kézrekerítése iránt.

— **Marónátrón a vármegyeének.** A vármegye részére 2000 kgr. marónátront utalt ki, melyből Veszprém és Pápa városoknak 100—100 kgr-ot, a veszprémi és pápai köztisztviselőknak 300—300 kgr-ot osztottak ki, míg a többi mennyiséget a járasok lakosai, arányszámuknak megfelelőleg kapják.

— **A tolvaj cseléd bünei.** Németh Anna szentpéteruri illetőségű cselédleány ez év nyarán szolgálatazó gazdájától Dr. Kőrösy Albertől Balatonkenesén több fémerneműt, lisztet, zsirt, stb. elcsúszkeltt cikkel 200 korona körüli értékben ellopott. — A tavaszon pedig Pincehelyen Bogár Károlytól pénzt és ruhaneműt tulajdonított el. A bíróság ezért 4 hónapi fogháza itélte a delikvenst, amely büntetésből előzetes letartóztatása által 1 hónapot kitöltöttek vett.

— **Hordójelzés Veszprémbe.** A városi hordójelző hivatal október 1-én működik amikor is hordók hitelesítésére a közönség rendelkezésére áll.

— **Végzetes krumplilopás.** Enyingen szeptember 14-én Balogh Mihály Etelka-majori csász figyelmeztette özv. Bartosné és családját, hogy ne lopják a krumplit. Erre Bartosék megtámadták a császt s veredések közben a csász 13 éves hasonló nevű fia egy fokossal úgy fejbévágta Bartos Katalin 22 éves leányt, hogy az szenvedett sérülés következtében meghalt.

— **Elszámolás.** A nyomdászárvaék idei felruházására — a szakmunkásokon kívül — a következő adományok folytak be: dr Horváth Rezső, Kovács József, dr Övári Ferenc, Krausz József, dr R. S. 10—10 K.; Török Sándor, Már József, Szigethy Ákos 5—5 K.; dr Radványi Viktor 4 K.; Kálmán Mariska, Fodor Ferenc, dr Hoos József 3—3 K.; Kosztelnik Jánosné, Hungler Ernő, Kálmán Erzsi, Paulik Margit, Kiss Varga Gyula, N. N., dr Kenessey Zoltán, Porubszky Elemér, dr Botka István, dr Lengyel Jenő, dr Horváth Lajos, Vadnay László, Imrek György, Vegele Lajos, Gubicza Lajos, dr Beóthy István, N. N., N. N. 2—2 K.; Lakos György, Palkovics György, Bildman Antal, Bildman János, Molnár József, Balogh József 1—1 K. Az árvák nevében az adományokat ezuttal is halásan köszöni a helyi megbízott.

— **Örlesi tanúsvány meghamisítói.** Nem mulik el hét, hogy a bíróság elé került olyan vádlott, aki örlesi tanúsványt meghamisított. E héten is kettő felett itélkezett a bíróság s az enyhítő körülmények figyelembe vételével a büntetett vétségé minősítette a Vurm József nagygyimóti lakost 3 napi fogháza, — Bene József nórapi lakost pedig 2 napi fogháza itélte.

— **Az Intim Kabaréba** (Budapest, Teréz-körút 46.) esténként özőnlök a közönség. Jól megy e kedves kis színház, mert nagyszerű és nívós dolgokat játszanak ott elsőrendű, jó színészek. Aki Budapestre megy ne mulassa el, a divatba jött Intim Kabaré remek előadásait megnézni, mert azok nemcsak szórakoztatnak, hanem a legjeleltebb művészeti igényeket is kielégítik.

**CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY**  
**MODIANO**  
**FELÜLMULHATATLAN**  
**IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!**



— **Köszönet.** A 31-es hónapok özvegyeinek és árváinak támogatására rendezett Művész Matiné jegyeinek megváltásánál eszközölt következő felülfizetésekért mond hálás köszönetet a rendezőség: Veity Miklós 200 kor., Angeli Márton 167 kor. 40 fill., Oblatt Rudolfné 75 kor. 20 fill., Rott Nándor dr., Horváth Rezső dr., Bokrossy Ferenc 67 kor. 40 fill., Lövy Béla 50 kor., Horváth Béla dr. 31 kor. 40 fill., Szász Ferenc dr. 27 kor. 60 fill., Kocsuba Emil 25 kor., Vallner Emil dr. 24 kor. 40 fill., Berger Adolf, Müller Oszkár 20 kor., Wellner Gyula 17 kor. 60 fill., Rainprecht Antal dr., Istvánffy Miklós 17 kor. 40 fill., Puskás István dr., Szeiberling Rezső dr. 13 kor. 80 fill., Bibó Károly dr., özv. Kácsi Samuné 12 kor. 60 fill., Havas Jakab 12 kor. 40 fill., Pillitz Armin 11 kor. 40 fill., Benacsek Béla, Erdős Béla, Jánossy József dr., Kerényi Andor, Rimanóczy Gyuláné 10—10 kor., Erdélyi Ignác, Illés Dezső dr., Kenessey Móric, Piébania hivatal, Pósa Andre, Saári János dr., Siklós Béla, Veity Ferenc 7 kor. 60 fill., Löffler Jenő 5 kor. 40 fill., Erdős János dr., Horváth Iván 5 kor., Krcer Imre, Koller Sándor, Ujszászy Imre, Vértessy Gyula dr. 3 kor. 80 fill., N. N. 2 kor. 60 fill., Fodor Ferenc, N. N. 2 kor., Heller Marcel 1 kor.

— **A hét minden érdekes színházi eseménye** benne van a Színházi Élet új számában. Bródy Sándor egy mesteri novellában mondja el Varsányi Irén karrierjének elindulását és Szomaházy István új érdekes cikket a szerzői díjakról. Egy színes és egy színes: Bazar Gitta és Ratkay Marton szerepeinek érdekes cikkel a lapban, amely Szomor Dezső új darabjáról és egy férj aki mindent tud utolsó próbájáról számol be írásban és képből. Nagy Andre maga illusztrálta konferansza és Iván Ede cikke a Blaha Lujza emlékeiről szenzáció számba mennek. A Médi teljes szövegének közlését is folytatja ez a szám, amelyet Intim Pista, Hetivers, Zugligeti, Kis Drámairó, Kottamelleklet, Szépségápolás, teaznek teljessé. Egyes szám ára egy korona. Előfizetési ár egy negyed évre 12,50 korona. Kiadóhivatal Erzsébet-körút 29 szám.

— **Félre akarják önt vezetni,** ha azt mondják, hogy másult jobban tudja értékesíteni ellenőrző pénzszekrényét, mint nálunk. Kérjen tájékoztatást a National Regisztrier Kaszen G. m. b. H. cégnél Wien, VI. Mariahilferstrasse 57—59.

— **Szindarabok műkedvelők részére.** Lelkés és tanító urak figyelmébe. Tölcséry Ferenc főgimnáziumi tanár, aki az egyesületi élet terén egy negyedszázadon át működött, számos kisebb s könnyen előadható szindarabot bocsátott közre, amelyek közül még a következők kaphatók: Vigjátékok: Nyugati szél, ára 70 fillér. — Asszonyparancs, ára 40 fillér. — Szerelmes levél, ára 70 fillér. — Szent a béke, ára 40 fillér. — A zongora, ára 40 fillér. — A cselszövés, ára 40 fillér. — Bohózatok: Az új Heródes, ára 40 fillér. — A zaufolt szálló, ára 70 fillér. — Kukicsék kéjutazása, ára 70 fillér. — A meglepetés, ára 60 fillér. — A telefonon jött csendő, ára 70 fillér. — Jön az üstökös, ára 70 fillér. — A törvény előtt, ára 70 fillér. — A csizmadia mint költő, ára 90 fillér. Népszínművek: Arva Rózi, 3 felv., ára 1 korona. — A módi, 1 felv., ára 90 fillér. — Karácsonyi színművek: A fegyverkovács, 3 felv., ára 1 korona. — Hafafias ünnepélyekre: Ritter von Zapucsek megtérése, ára 90 fillér. — Mulattató olvasmányokul is a téli estekre ajánlhatjuk még a következőket: A mátkapar. dráma, ára 70 fillér. — Ulyess hazatérése, bohózat, ára 1 korona. — Mindezek, amelyek alkalmas anyagul szolgálnak estélyek rendezésénél elesett és rokkant hőseink özvegyeinek és szükölködő hozzátartozóinak fölszervezésére, kaphatók a kiadótulajdonosnál, Tölcséry Ferenc ny. főgimn. tanárnál Veszprém. A háboru okozta zavaros közlekedési viszonyok miatt csakis postatánvételt.

— **Szerződöttnek vasüzletemhez egy ügyes nőt pénztárnoknőnek és egyet kiszolgálásra és egy fiut tanoncnak.** Kulcsár Károly vas- és gazdasági gépüzlet, Veszprém.

**Komoly, megbízható, intelligens leány, helyben, Hajek cukrászdában mielőbb felvételik.**

— **Eladó ház.** Veszprém, a Ranolder utcában 2. sz. alatt fekvő, 3 szobából, mellék-helyiségekkel és gazd. épületekből álló ház eladó. A háznál szép kert is van. Bővebbet a kiadóhivatalban. A ház azonnal elfoglalható.

— **Eladó ház.** Az Eszterházy-utca 2. számú ház, boltnak, műhelyeknek kitünően alkalmas, két udvarral eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: VARJAS LAJOS bognár mesternél Veszprém.

— **Anyakönyvi kimutatás.** Születések: Kalauz Károly posta és távirda segédtiszt és Pap Teréz fia halva született. — Schlemmer Ödön m. kir. 31. h. gye. százados és Schmidt Mária fia Ödön Ferenc Lajos rk. — Foki György nap számos és Szabó Mária fia János József Mihály rk. — Varga Sándor nap számos és Fülöp Eszter fia Károly rk. — Lónert Vilmos esztergályos iparos és Bíró Mária leánya Terézia Mária rk. — Kelemen Ilona mosóleány fia István és Károly rk. — Halálozások: Trieb András 9 é. rk. — Kis Jánosné Öhegyi Lidia kovácsiparos neje 43 é. ref. — Varga Mária szegényházi tag 73 é. ref. — Varga Ferencné Rács Anna földmives neje 45 é. rk. — özy. Merics Jánosné Henczy Paulina magánzó 70 é. rk. — Surányi Imre asztalosmester 68 é. ref. — Girscher Józsefné Barta Katalin költőgyári felügyelő 49 é. rk. — Léhner Mihályné Pap Julianna magánzó 64 é. ág. h. ev. — Adelman Nándor népf. a m. kir. 7. h. gy. e. 42. é. rk. — Nagy László 3 hónapos rk. — Szécsi Andras népf. a cs. és kir. 82. gy. e. 19. é. — Söveg-estván tisztviselő a cs. és kir. 82. gy. e. 20 é. — özv. Vackó Sándorné Mester Julianna nap számosnő 52 é. ref. — Házasságok: Szoboda István özv. rk. kömives iparos és Válint Ilona özv. rk. magánzó. — Kállai Mihály Lajos ref. színházi szertáros és Fülöp Ilona özv. rk. magánzó. — Frandel Nándor rk. kőszobrász és Kovács Julianna rk. — Bartalis Béla özv. rk. kántortanító és Huszár Margit Eleonóra rk. magánzó. — Kárász József rk. várm. gazd. egy. titkár és Suly Julianna Anna rk.

## SZÍNHÁZ.

Szeptember 20., 21. és 22-én Lehár Ferenc új operettje a „Pacsirta” került színre, a librettóját Gábor Andor fordította. Zenéje csak itt-ott emlékeztet a remek Lehár zenére, de azokban a részleteiben kedves, fülbeemelő, sok népdalszerű motívumot csuszított a darabba a zeneszerző, a librettó kedvéért, amely az operett és népszínmű összetétele. Az előadás mindhárom este sikert aratott, ami nagy részben Németh Irén szép énekének és Falussy minden ízében kiváló alakításának tudható be. Ugyancsak dicséretreméltó volt Szalma és Vida Ilus is a festő, illetve a művésznő szerepében. Falussy ezen a három estén érte el a szezonban legnagyobb sikerét, a közönség többször kitapsolta s megújraza „Palikám-Palikám...” című ügyes betéjtét.

Szeptember 21-én délután gyermekelőadásul színehozták „Az a huncut kéményseprő” című gyermekjátékot.

Szeptember 22-én délután pedig a „Csárdás királynő” mérékelt helyi előadása volt.

Szeptember 23-án Strauss örökszép zenéjű operettjének, a „Böregér”-nek reprise volt, megérdemelt telt ház előtt. A csodaszép zene a kiváló zenekar közreműködésével a maga szépségében érvényesülhetett s feleltette az előadás hiányosságait. Vida Ilus a szobalány szerepében temperamentumos játékaival és ügyes táncjaival sok tapsot aratott, Falussy friss, eleven alakításával osztozott partnere sikerében. Németh Irén és Lónyai kellemesen szép hangjukkal kiválóok voltak. Lónyai minden tekintetben észlelt haladásával a farsulat értékei közé sorakozik. Hangja simább, tremolálásával kezd felhagyni, ami eddig gyengesége volt. Szalma a szokott jó volt s ügyesen alakított Ligeti és Gulyás. A hercegi szerepét Marcinka Vica alakította helyesen.

Szept. 24. és 25-én Bródi 4 felvonásos színtéka „A szerető” premierje, illetve reprise volt, természetesen telt házak előtt. A telt ház a cenzurának volt köszönhető, amely a darabnak különös reklámot csinált azzal, hogy előadását betiltotta. Kovács Lulu (Anna) és Bródy és diszkrétén játszott, Bródy Iván nagyherceg szerepében jó volt, ügyes minden szerepében Ligetiné, aki a hűséges cseléd szerepét töltötte be. Kovács Lulun kívül legjobb volt Vécsey

Ilona a nagymama szerepében, aki átértett művészi játékával elismerést és sok tapsot vitt ki.

Szept. 26-án a „Három a kislány” felújítása volt. A három kislányt Németh Irén, Marcinka Vica és Bánó Frici játszotta. Németh Irén szép hangja és játéka szépen simult partnerei Falussy (Schubert) és Szalma (Schober báró) énekéhez és játékaéhoz. Ismét nagyon ügyes volt Ligetiné alakítása Grisi szerepében és Ligeti Tschöll szerepében. Erdélyi Novotny detektív karikatúrája sikerült volt. Meglepo ügyességgel és otthoniasággal mozog a színpadon kisebb szerepeiben Sasvári Lola és Dankó Erzi. Andor karmestert csak újabb dicséret illeti meg.

**A színházi iroda jelentése.** Hétfőn, f. hó 30-án szenzációs dráma előadás lesz színházunkban. Parker világhírű drámája „A biboros” kerül színre Fodor Oszkár szinagagatóval a címszerepben, mely egyik legjobb alakítása. A többi szerepek Kovács Lulu, Vécsey, Falussy, Eöri és Doktor kezében vannak. Kedd, szerda és csütörtök és vasárnap Budapest nagy operettbemutatója „Tul a nagy Krivánon” van műsoron az egész operett gárda közreműködésével Vida Ilus, Pataki Ferenc, Ligeti alakítják a tót családot, mely triász feledhetetlenül vig perceket okoz közönségnek. — Pénteken Job Dániel „Ősi vihar” c. színműve kerül színre itt először. A budapesti Vignszínházban nagy sikerrel adatott. A főszereket Kovács Lulu, G. Székely René, Bródy, Doktor, Gulyás játszik. Szombat este Zetter világhírű operettjének „A madarász”-nak van reprise. Ebben az előadásban lép fel először hosszas betegsége után Mezei Margit. A többi szerepek Németh Irén, Gulyásné, Falussy, Gulyás, Pataki, Ligeti kezében vannak. Szombat du. „A pacsirta”, vasárnap du. pedig „A kórista lány” vannak műsoron.

## ÁRVERÉS.

A Veszprémmegyei Áruforgalmi és Kereskedelmi r.-t. veszprémi cég ügyfelem megbízásából ezennel közhírré teszem, hogy 205 hektoliter balatonkiszöllősi és somlyói fehér bor, mintegy 12 szeszfoku Malligand szerint,

f. évi október hó 4-ik napján d. u. 3 órakor

Veszprém Csomay János tulajdonát képező Erzsébet szálloda pincéjében, Stark Lipót és Zelmanovics Lipót ungvári lakosok, késedelmes vevők veszélyére és költségére, a keresk. törv. 347. és 352. §-ai értelmében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett, egy tételben el fog adatni.

Bánatpénz 40,000 K. mely az árverés kezdete előtt kezeimhez lefizetendő. Az ár hordók nélkül értendő, a vételilleték a vevőt terheli. Az áru az árverés napjától számított 8 nap alatt elszállítandó.

A kikiáltási ár, mely azonban kellő ígélet hiányában lejjebb szállítatik, Malligand-fokonként 105 K.

Veszprém, 1918. évi szeptember hó 25-én.

Dr. Illés Dezső, s. k.,  
ügyvéd.

Előkelő életbiztosító intézet felállítandó főügynöksége részére,

**előkelő főügynökségi vezetőt és egy üzletszerző tisztviselőt**

keres. Rokkant tisztak is lehetnek. Tanárok, tanítók, hivatalnokok, nyugdíjasok, intelligens kereskedők és iparosok üzletszerzéssel nagy mellékkeresethez juthatnak. Cim a kiadóhivatalban.

# BALATONPART

A BALATON FEJLŐDÉSÉT ÁPOLÓ ROVAT.

Rovatvezető: CZAKÓ GYULA.

## Amerikából vissza — a Balatonpartra.

A világháború hatásai érzékenyen érintik nemcsak Európa, hanem Amerika gazdasági életét, még pedig olyan vonatkozásban is, melyek Magyarországot közelről érintik. Nem szabad ugyanis megfeledkeznünk arról, hogy az Egyesült Államokban majd egy millió magyar honpolgár él, akik most egyfelől nemzetiségük, másrészt a rossz konjunktúra folytán nagyobbára kereset nélkül vannak. Amerikai véreink a közlekedési nehézségek folytán nem siethetnek segítségünkre, ellenben igen jelentékeny tartalékokat jelentenek nekünk a háború utánra, ha nem is katonái, hanem gazdasági szempontból.

Előrelátható ugyanis, hogy a békekötésig minden hadviselő államnak súlyosak lesznek a veszteségei elsősorban ipari munkaerőben, ami azonnal érezhetővé válik, míhelyt a hiányok pótlására az ipari fellendülés megindul. Valószínű, hogy a vállalkozási kedvnek tökélyén nem fog ujábra állni, mert mindenfajta szükségleti cikkben nagy lesz a kereslet. Az egyedüli és legfőbb hiány emberi munkaerőben fog megnyilvánulni.

Ennek ellensúlyozására szolgálhat nálunk az a majd egy milliányi munkássereg, mely Amerikában Magyarország rendelkezésére fog állani. Valószínű, hogy a békekötés után a munkabérek nálunk az emberhiány folytán jelentékenyen emelkedni fognak és így amerikai testvéreink itthon is meg tudnak élni, sőt megközelítőleg olyan keresethez jutnak, mint Amerikában. A hazajövetel számukra annál édeserűbbé válik, mert odakünn az élelmiszerek és egyéb szükségletek ára oly rohamosan emelkedik, hogy képtelenek volnának megélni még akkor is, ha foglalkozáshoz juthatnak.

Az amerikai sajtó most kezd foglalkozni a kérdéssel, amely természetesen igen nagy jelentőségű az Unió ipari életére, miután a háború befejeztével, amikor a német gyűlölet kétségkívül megenyhül, másrészt pedig az ipari konjunktúra is fellendül, ott is szükség lesz képzett munkásra s így a visszavándorlás hátrányosan fogja érinteni Amerika gazdagságát.

Épp azért a magyar kormányának gondoskodni kell idejekorán arról, hogy biztosítsa a kivándorlók tömeges visszatelepülését, nehogy a mezőgazdaság és ipari munka folytonosságát fenntartását szenvedjen. A képzett munkások visszavándorlása emelől fog hatni a magyarországi munkabérekre s így kétségtelen, hogy a nemzeti vagyonosodás és az ipari kultúra szempontjából is kívánatos volna, ha egy nagyszabású visszatelepülési akció ellensúlyozná a háború pusztításait.

A nagy kivándorlási kérdés, amely évtizedek óta egyik legzomorubb gondja a magyar közvéleménynek, így talán dűlőre jut, még pedig nemzeti, gazdasági és erkölcsi szempontból a lehető legelőnyösebb módon.

Vármegyénkint kellene az előkészületi munkákat megkezdeni. A Balatonpartról is a háború előtti tíz—tizenöt évben sokan vándoroltak ki. Ezek nevét az itthoni rokonok segítségével össze kellene írni és így kellene felkocsió felhívásokkal már most arra buzdítani a kivándoroltakat, hogy közvetlen a háború után jöjjenek haza az édes magyar földre — az ide valók, ide a Balaton távához, a legmagyarabb tenger mellé.

A háború nagy vérvesztését így pótolni

lehetne s a mi szintén nem megvetendő, az Amerikát járt ember friss és gyakorlati szellemet öntene a Balatonpart ipari és mezőgazdasági munkásainak táborába.

## BALATONPARTI HIREK

### Álarcosok között. \*)

Tarkán hullámszik el mellettem  
A sok bohó, festett alak  
Forognak színes tömkelegben  
Kik a divatért bomlanak.

S én arra gondolok: ha egy nap  
Nem von' álarc az arcokon:  
Vajjon megismerné-e egymást  
A jó barát, testvér, rokon?

Gyóni (Áchim) Géza

\* **Ez is Balatonvidéke.** Megérkezett a fecs-kék távozásával az első hír. Az első édes kicsi hír. Nem is sejtjük, hogy mi, ugy-e? Házassági hír. Egyik balatonparti község községházának folyosóján rostélyos szekrényben csendesen húzódik meg az első házassághirdetés. Olyan édes tartalmu blanketta, — milyen jó, hogy ismét látjuk.

\* **Részvényjegyzés a balatonvidéki vilamos művekre.** Balatonkeneséről folytatólagosan a következők eszközöltek részvényjegyzéseket: Stern Géza, Borsos Dezső, Czákó Gyula 3—3, Vallaszky Gusztáv, Korcz Gyula, Perczel Imre, Somogyi Imre, Horváth Péter felső, Almási István 1—1.

\* **A Balatonvidék háziipara.** A balatoni szövetség által rendezett háziipari tanfolyamok október havában kezdődnek meg. A sás, a gyékény és fűzveszű felhasználására több tanfolyamot tartanak és több száz embernek teszik lehetővé a balatoni nyersanyag jó áron való értékesítését.

\* **Nagy szilvatermés.** A Balatonpart egyes részein az idén óriási szilvatermés volt. De a környék szükségletét még így sem tudta teljes mértékben kielégíteni. Naponként 80—100-an járták meg a távol eső vidékekről is nagy kosarakkal a szilvatermő községeket és hihetetlen magas árt fizettek, csakhogy szilvához juthassanak. Volt nap, hogy a balatonkenesei állomáson szakokkal, kosarakkal szilvavásárlás végett 150—160-an szállottak le és így ment heteken át. Még ma is láthatók 10—12-es csoportok, de ezek a megkéselték már jobbra üres kosarakkal térnek vissza.

\* **Esetek.** Egy két eset, honnan az a mérhetetlen nagy piaci drágaság a Balatonparton, mely a legutóbbi fürdőévadban olyan megdöbbentő arányokat öltött és ugy nehezítette a megélhetést, hogy már-már az a család ülhetett le terített asztalhoz, amelyik mint mondani szokták — lopja a pénzt.

Egy kerek kosárban, patyolat fehér kendőben 4 csomag írósvaj, az árus egy balatonkeresztúri asszony — 12 koronára tartja csomagját. — Egy zöldruhás, melegszerű hivatalnokasszonyka nagy igyekezettel alkuszik rá:

— Tíz korona is nagyon elég lesz érte nékném.

Az árus már-már enged, mikor egy felt időmu plörözös nő odaszól neki:

Megadom érte a tizenkettő koronát, csak csomagolja be.

S ő vitte el mind a négy csomó vaját.

Egy kék pellerines, molett természetes asszonyság egy libára alkuszik.

— No, adja hát ide 40 koronáért, meg van vele jól fizetve, — kapacitálta az árust az asszonyság.

— Nem lehet, 60 korona az utolsó ára — hangzik a válasz kurtán.

Hirtelen ott terem egy másik asszony, a fején régi divatu p'üskalap, a vállain utazó pléd-szerű kendő, kiveszi a libát az asszonyság kezéből, megsulyozza néhányszor a levegőben, elég nehéz-e, megtapogatja elég husos-e, azután a zsebébe nyúl, pénzt vesz elő s azt mondja az árusnak!

— Itt van 60, adja énnékem, máskor is vettem már magától s máskor is ennyiért vettem.

Persze, hogy az övé lett a liba.

— Hogy a tej?

— 96 fillér, naccsága lelkem. Hivatalosan állapították meg az árat — maximálva van.

A nagysága odahívja az eladóhoz:

— Nézze fiam nekem mindennap kellene 1 liter tej, magát mindennap itt látom, hozzon nekem rendszeresen tejet, adok érte 2 koronát, csak jót és biztosan hozzon.

— Igenis naccsága kérem.

A hatóság megszabta az élelmickek árát, aki drágábban meri adni, kihágást követ el s szigorú büntetést kap.

Eszünkbe jut a regebeli lovag, aki egy szál mogyorófacsalával kezében szállt szembe a Szent Anna-tó százeftű viziszörnyeivel, egyetlen ember egy egész hadsereggel, egyetlen szálla egy zugó rengeteggel. . . . Mert hiába minden kormánybiztosság, erély, hatósági rendszabály, hivatalos jóindulat, szociális akarás, siránkozás, anketozás mindaddig, míg a hadimilliomosoknak indult nagyközönség egy része könnyelmű bőkezűséggel maga ad lovat az árusok alá és maga csinálja a drágaságot.

## Árverési hirdetés.

Balatonmelléki borpince veszprémi ügyfelem által Sterk Lipót és Selmanovics Lipót ungvári lakosoknak eladott circa 160 hektoliter 1917 évi termésű balatonmelléki 10 1/2 maligan foktartalmunál erősebb bort Veszprémben ügyfelem pincéjében

1918 október 7. napján délután 3 órakor

vevők késedelme folytán a keresk. törvény 352. §-a alapján királyi közjegyző közbenjöttével ügyfelem megbízásából eladatom.

Kikiáltási ár maliganfokonként 1 korona 08 fillér, mely kikiáltási áron alul is el fognak adni a borok.

Venni szándékozők a kir. közjegyző kezeihez 20000 korona bánatpénzt készpénzben letenni tartoznak.

Vevő a vételért azonnal készpénzben kifizetni tartozik, ellenesetben a bor vevő veszélyére nyomban újból elárvereztetni fog. A vételi illeték vevőt terheli.

A foktartalmán az árverés megkezdése előtt fog megállapítani.

A bort vevő saját nevében az árveréstől számított nyolc nap alatt átvenni tartozik.

Veszprém, 1918 szeptember 27-én.

Dr. Spitzer József  
ügyvéd.

\*) Theologusdeak korából kezünk között levő verseiből.



## KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN.

Új és használt zongora  
pianino és harmonium  
eladási és kölcsönzési  
raktára.

Alapítva: 1890.

Kölcsönzések, javítások és hangolások  
helyben és vidéken is teljesíttetnek.

### Avult hangszerek

ujakért becseréltetnek.

## Rendbe hozta már?

tűzbiztosítást

lűvegyszállítását

betöréslopás-biztosítást,

hogy kár esetén az óriási áremelkedéseknek  
megfelelően kellően biztosítva legyen?

Felszólításra szívesen szolgál felvilágosítással  
a cs. és kir. szab. Trieszti Általános  
biztosító társ. veszprémi főgynöksége  
Kossuth Lajos-utca 24.

127227 918. számhoz.

IX.

## Feladasi hirdetmény.

Veszprém vármegye Padrag község határában fekvő, a vöröserényi tanulmányi alap tulajdonát képező erdő 1907—1923. évi vágásterületein található és az 1919—1923. évek alatti felhasználásra kijelölt, mintegy 262—21—100 kat. holdon tövön álló, mintegy 25688 darabra és 34082 tömörköbméterre becsült tölgy, cser és bükk (kevés gyertyán) fatömeg eladása iránt Budapestre a kultuszminiszterium IX. ügyosztályában folyó évi október hó huszonketedik (22) napján déli 12 órakor zárt ajánlatu versenytárgyalás fog tartani.

Az eladandó faállomány fanemek szerint kb. a következőképen oszlik meg: tölgy 3478 m.<sup>3</sup>, cser 7768 m.<sup>3</sup>, bükk 22836 m.<sup>3</sup>.

Az ajánlatok biztosítására, hatvan ezer (60.000) korona készpénz bánompénz, vagy óvadékképes állami értékpapirokban teendő le a budapesti m. kir. közp. állampénztárnál, mint közalapítványi főpénztárnál (Budapest, I. ker. Vár, Pénzügyminiszterium) avagy bármelyik m. kir. adóhivatalnál. Csak a letett bánompénzről szóló nyugta csatolandó az ajánlatokhoz.

Az egy (1) koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatokban, amelyek borítékán „Ajánlat a padragi 1919—1923. évi vágások megvételére” irandók ki, kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, a beajánlott vételár betűkkel és számokkal világosan kiirandó.

Az így felszerelt zárt ajánlatok f. évi október hó huszonketedik (22) napjának délelőtti 1) óráig nyújtandók be Budapestre a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium (V. Hold-utca 16. szám) segédhivatali főigazgatójánál.

A feltételektől eltérő becsáron aluli, későn érkezett, távirati, vagy utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

A versenyzők közötti szabad választás, illetőleg a tett ajánlatok elfogadásának, vagy visszautasításának joga tekintet nélkül a beígért vételárra a vallás és közoktatásügyi miniszter urnak fentartatik.

A részletes feltételek és a vágásterületekre vonatkozó tájékoztató iratok a Somlyóvárosi helyen a kir. közalapítványi erdőgazdálkodásnál, a padragi kir. közalapítványi erdőőrsergnél és a Kultuszminiszterium IX. ügyosztályában.

Budapest, 1918. évi aug. hóban.

A vallás- és közokt. m. kir. miniszterium.

Laptulajdonos Horváth Rezső dr.

## Bérlő (keresztény) 2-3000 holdas bérléket keres.

Értesítést Kovács dr. címére Budapest, Pósfafiók 115. szám alá kér.

Vizketegséget, sömört, rüht  
leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

## „SKABOFORM - KENŐCS”

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pécsétes dr. Flesch-féle kérjük. Próbátégely K 3—, nagy tégely P 5—, családi adag K 12—.

Veszprém és vidéke részére főraktár: Kocsuba Emil „Fekete sas” gyógyszerárterében, Veszprémben.

Vételnél a „Skabiform” védjegyre ügyeljünk.

## RÜHES LOVAIT

kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált Strausz-féle

## „Fortuna”-lórühkenőccsel

(törvényileg védve), mely egyszeri kezeléssel biztosan gyógyít. Kapható:

**STRAUSZ ARMIN** gyógyszerésznél  
**KENDERES**, Jásznagykunszolgok megye.

Egy lóra való adag ára 25 kor.

## Pesti és Szemeroy

kereskedelmi irodája

### HIRDETÉSEI.

Sárkután 1200 négyszögöl szőlő, 4 szoba, 2 konyha italmérsi engedély van rajta, eladó.

Gazdálkodónak alkalmas ház, 3 és 2 szoba, 2 konyha, istálló, felszer. dísznőolák, nagy udvar, benn a városban jutányosan eladó.

Decimal mérleg 400 és 750 kigros súlyokkal, 1 fújtató, 1 üllő, 1 satu, 1 furógép eladó.

Eladó új carambol asztal, felszerelve, gölyökkel, dákokkal.

Eladó 1400 négyszögöles villatelek Aráson közvetlen a vasut melletti villatelepen.

222 holdas birtok, felszereléssel vagy anélkül, vasutól 3 órányira, jutányosan eladó.

40 hold szántó és 16 hold erdőbirtok jutányosan eladó.

Hosszu-utcában nagy területen álló 5 szoba, 2 konyha, cselédszoba, 2 nagy műhely, 1 nagy raktár, 2 felszer. és pincéből álló jökarban levő ház eladó. Vízvezeték, villany bevezetve.

A város területén 2384 négyszögöl terület, gazdasági épülettel eladó. — Iparvágány bevezethető.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó.

Palotai uton, a vasutall szemben új lakóház 3 szoba és mellékhelyiségek és külön épületben 2 szoba, előszoba s konyhából álló lakással, nagy udvarral eladó. — Víz és villany bevezetve.

Galamb-utcában 4 szoba, konyha, nagy udvar és istállótval eladó.

Galamb-utcában, nagy udvar, 2 lakással bíró ház gyümölcsös kerttel azonnal átadó.

**Megvételre keresünk: 3-4 szobás házakat, kerttel. — Szőlőbirtokot villával. — Kisebb lakóházakat.**

## Bukott

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

## Zsoldos tanintézetéhez

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Telefon 32—40. --- Ugyanott a leggyorsabb előkészítés magánvizsgákra, felvételi és érettségi vizsgára.

## BOKROSSY ELEMÉR

ingatlanforgalmi, bankbizományi és biztosítási tanácsadó irodája

VESZPRÉM, Rákóczy-tér 24. szám alatt (dr. Rosenberg-ház).

### Eladó

**Házak Veszprémben:**

2 szobából álló emeletes épület.

4 épület, 6 lakással, 15 szobából álló épület.

Vendéglő 6 szobából álló felszereléssel.

6 szobából, 3 konyhából és mellékhelyiségekből álló.

**Balatonalmádiban:** 14 szobából álló panzió, teljes berendezéssel.

1800 négyszögöl szőlő 2 épülettel.

9 hold szőlő és gyümölcsös 4 szobás modern villával.

**Balatonszemesen:** 600 négyszögöl területen épült 4 szobás épület.

**Balatonpartján:** 10 szobás villa, parkkal, fürdőjoggal.

3 szobás, verandával és mellékhelyiségekkel.

### Földbirtokok:

222 holdas, épületekkel, élő és holt instrukcióval (Veszprém megyében).

1575 holdas (Baranyamegyében) épületekkel, élő és holt felszereléssel.

### Keresünk megvételre:

**Veszprémben:** házat, kertel.

**Balatonpartján:** szőlőt, villát, kastélyt birtokkal.

**Bérlésre:** Birtokot Veszprém, Fehér vagy Zalamegyében.

## Németh Károly

polgári és katonai szabó

### VESZPRÉM

a „Korona” szálloda átellenében.

Készíték a szakmamba vágó mindenféle munkát. Használt ruhákat becserelek és azokat kijavítva, ismét eladom. Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fennmaradt jöhrü varrógép-üzletet gépekkel és alkatrészekkel együtt átvettem és azokat tovább ártisítom. Használt gépeket becserelek, javításokat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy hosszabb időre használatra kikölcsönzők.